

DANMARKS BILATERALE ENERGIØ-SAMARBEJDE MED BELGIEN, TYSKLAND OG NEDERLANDENE I NORDSØEN

Hvad er formålet med samarbejdet?

Danmark har med etableringen af energiøen taget det første skridt til realisering af visionen om et sammenhængende energisystem i Nordsøen. Formålet med samarbejdet med henholdsvis Belgien, Tyskland og Nederlandene er at indgå bilaterale aftaler om etablering af udlandsforbindelser fra energiøen i Nordsøen til de respektive lande. Dette muliggør eksport af grøn strøm til vores nabolande, bidrager til den grønne omstilling i Europa og understøtter samtidig forsyningssikkerheden. Ydermere bidrager samarbejdet til Europa-Kommissionens ambitioner om at udbygge med 300 GW havvind i 2050 for at blive klimaneutral.

Med 'udlandsforbindelse fra en energiø' forstås et elteknisk anlæg, der forbinder en energiø til et tilslutningspunkt i udlandet. Tilslutningspunktet i udlandet kan være på fastlandet såvel som en platform, eller en energiø i udenlandsk farvand.

Bilateralt samarbejde på ministerielt niveau skaber grundlag for et samarbejde mellem systemoperatører (TSO'er) – det vil sige Energinet og relevante samarbejdspartnere i udlandet – som undersøger de tekniske og økonomiske aspekter af projektet. TSO'erne indgår de formelle aftaler om realisering af en forbindelse, mens myndighederne gennem aftaler og politisk engagement sikrer TSO'erne opbakning til at etablere udlandsforbindelser.

Samarbejdet med de tre lande er igangsat på baggrund af politiske hensigtserklæringer underskrevet i december 2020 og januar 2021.

Hvad er status på samarbejdet, og hvad bliver der indgået aftale om på havvindtopmødet?

Danmarks samarbejde med de tre lande er i forskellige faser, hvilket også vil blive afspejlet i de politiske aftaler, der indgås på havvindtopmødet.

Belgien

Danmark og Belgien underskriver en aftale i forbindelse med Nordsøtopmødet den 18. maj 2022. Aftalen omhandler salg af danske vedvarende energi-andele til Belgien [i perioden 2021-2025] og bekræfter princippet om, at vedvarende energiandele genereret af energiøen tilhører Danmark og tilsvarende for belgisk energi hub. Midlerne fra salget af vedvarende energi-andele til Belgien anvendes bl.a. til at medfinansiere udgifter til energiøen, vedvarende energiproduktion og grønne gasser. Tidligere indgik Danmark og Belgien en Memorandum of Agreement ved "Wind Europe"-konferencen i København den 23. november 2021. Klima-, Energi- og Forsyningsministeren og den belgiske energiminister underskrev aftalen parallelt med, at Energinet og Elia underskrev en "Cooperation Agreement". Sammenfattende fastslår de politiske aftaler principperne for samarbejdet om en "hybrid interconnector" i Nordsøen fra energiøen til Belgien med forventet idriftsættelse i 2033. Flandern arbejder herudover på en parallelaftale.

Nederlandene

Samarbejdet med Nederlandene er på et indledende stadie, og sigter mod en mulig udlandsforbindelse mellem dansk energiø og nederlandsk hub i en senere havvindsfase af energiøen, dvs. muligvis omkring 2035. På topmødet underskriver den nederlandske energiminister og klima-, energi- og forsyningsministeren en "Ministerial endorsement", som tiltræder en fælles anbefaling (Joint Recommendation) om scenarier for en mulig udlandsforbindelse, som Energinet og nederlandske TenneT og Gasunie vil analysere videre på i 2022. Resultatet fra analysen vil herefter danne grundlag for forhandlinger mellem Danmark og Nederlandene om realisering af en udlandsforbindelse og indgåelse af en mere forpligtende aftale mellem de to lande.

Tyskland

Det dansk-tyske samarbejde bygger på en hensigtsserklæring (Letter of Intent) underskrevet i december 2020. Det hidtidige samarbejde har især centreret sig om Energiø Bornholm, mens samarbejdet om Nordsøen fortsat er på et meget indledende stadie. Der er på nuværende tidspunkt fokus på at igangsætte TSO-analyser, som kan muliggøre senere beslutninger om realisering af en forbindelse fra en energiø i Nordsøen til Tyskland.

Til Nordsøtopmødet vil den tyske erhvervs- og klimaminister og klima-, energi- og forsyningsministeren underskrive en rammeaftale (Letter of Intent) for samarbejde om Power-to-X og sektorintegration. Aftalen skal danne rammen for fremtidigt samarbejde, som skal understøtte ambitionen om at accelerere omstillingen fra importeret fossil energi til europæisk vedvarende energi.

Der er på nuværende tidspunkt fokus på at igangsætte TSO-analyser, som kan muliggøre senere beslutninger om realisering af en forbindelse fra en energiø i Nordsøen til Tyskland.